

Nova ustanovljena gospodarska družba Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG)

Od 1. julija 2016 dalje s 234.986 ha slovenskih državnih gozdov gospodari novo gozdarsko podjetje, ki ga je ustanovila Republika Slovenije (RS). V njenem imenu pa gozdove tudi pridobiva in s tem smiselno zaokrožuje in povečuje njeno last.

V ta namen sta bili med SiDG in resornim ministrstvom MKGP podpisani dve pogodbi, in sicer o upravljanju gozdov v lasti RS, ki obsega predvsem sečnjo in spravilo ter prodajo gozdno lesnih sortimentov, ter o razpolaganju z gozdovi v lasti RS in pridobivanju gozdov, ki zajema nakup, prodajo ter menjavo gozdnih zemljišč. Finančna sredstva za nakup gozdov bo zagotavljalo MKGP iz Gozdnega sklada, kamor bo sredstva vplačevala družba SiDG, in sicer 20 % od vrednosti prodanih gozdno lesnih sortimentov.

Za izvajanje operativnih nalog s področja gozdarstva je družba organizirana teritorialno, tako da pokriva območje celotne Slovenije. Ima 4 poslovne enote (Kočevje, Ljubljana, Maribor, Postojna), ki se nadalje delijo na operativne enote, glede na razporejenost in velikost kompleksov gozdov, s katerimi družba gospodari. Sedež SiDG pa je v Kočevju (Rožna ulica 39, 1330 Kočevje).

KLJUČNI CILJI GOSPODARJENJA Z DRŽAVNIMI GOZDOVI IN DRUŽBE SiDG

- 1. Ob upoštevanju načel trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v lasti RS dosegati čim višji donos.**
Pri gospodarjenju z gozdovi v lasti RS je ustvarjanje donosa pomemben dejavnik, vendar izključno ob celovitem upoštevanju glavnih načel gospodarjenja z gozdovi, ki so uveljavljena v slovenski gozdarski stroki. Zlasti uresničevanje načela večnamenskosti je ključno pri opravljanju vseh dejavnosti v gozdovih.
- 2. Prispevati k vzpostavitvi in razvoju gozdnih lesnih verig, uveljavitvi lesa in lesnih proizvodov ter oblikovanju zelenih delovnih mest.**
Zaradi obsega, predvsem pa zaradi zaneslji-

vosti oskrbe slovenskega trga z gozdnimi lesnimi sortimenti, ima gospodarjenje v gozdovih v lasti RS pomemben vpliv na vzpostavitev in razvoj gozdnih lesnih verig. Pomemben cilj pri preoblikovanju sistema gospodarjenja z gozdovi v lasti RS je prav doseganje večjega sodelovanja med deležniki vzdolž gozdne lesne verige, posledično pa večje izrabe lesa v Sloveniji. Enotna in pregledna ponudba vsega lesa, ki se poseka v gozdovih v lasti RS, ter možnost sklepanja večletnih pogodb z lesno industrijo zagotavljata oblikovanje novega poslovnega okolja, ki bo lahko bistveno pripomogel k nadaljnjemu razvoju slovenske lesnopredelovalne industrije. Tako se neposredno omogoča razvoj t. i. zelenih delovnih mest v Sloveniji, ki lahko obsegajo dela od izvedbe sečnje drevja do zadnje stopnje predelave lesa z največjo dodano vrednostjo. Predlagani sistem v celoti podpira tudi uresničevanje ciljev in usmeritev Akcijskega načrta za povečanje konkurenčnosti gozdne lesne verige do leta 2020 v Sloveniji »Les je lep«.

3. Povečevati površino gozdov v lasti RS.

Skladno s cilji Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/07) je treba povečati delež državnih gozdov ter izboljševati njihovo zemljiško in parcelno sestavo, saj je gospodarjenje uspešnejše v večjih in strnjjenih gozdnih kompleksih. Sedanja prostorska razporeditev gozdov v lasti RS ni najboljše. Poleg večjih kompleksov je velik del skupne površine gozdov še vedno v posameznih (lastniško) izoliranih parcelah in parcelah v solastništvu. Ker je gospodarjenje v takih razmerah oteženo, je treba na podlagi aktivne politike prometa z gozdovi ohranjati in oblikovati strnjene komplekse državnih gozdov. Pri povečevanju deleža gozdov v lasti RS se upošteva tudi usmeritev, da se prednostno pridobivajo gozdovi tudi v obmejnem pasu in na varovanih območjih po predpisih s področja ohranjanja narave.

4. Prispevati k doseganju ciljev razvoja podeželja, zlasti ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja.

Gospodarjenje z gozdovi v lasti RS lahko bistveno pripomore k doseganju splošnih ciljev razvoja podeželja, ki so zlasti izboljšanje socialnega položaja kmetov, ohranitev posejnosti slovenskega podeželja, okrepitev razno vrstnih dejavnosti na podeželju, ohranjanje kulturne krajine, večja raba lesa in lesnih izdelkov v Sloveniji, čim več dodane vrednosti lesu v domači proizvodnji, večja raba obnovljivih virov energije, boljša usposobljenost lastnikov gozdov za delo v gozdu in večja varnost pri tem delu. Ta cilj bo dosežen z možnostjo, da bodo v opravljanje vseh del v gozdovih (sečnja, spravilo, negovalna in varstvena dela, gradnja in vzdrževanje gozdne infrastrukture) kot pogodbeni izvajalci vključeni tudi hribovski in gorski kmetje. Z njihovim vključevanjem v ta dela se spodbuja ustvarjanje dodatnega vira dohodka na kmetijah, kar dopolnjuje ukrepe Programa razvoja podeželja. Ti segajo tudi k ustanavljanju in razvoju mikro- in malih podjetij na podeželju ter ustvarjanju delovnih mest v zvezi s pridobivanjem in predindustrijsko predelavo lesa.

5. Upoštevati javni interes in zaveze RS na vseh varovanih območjih narave.

Gozdovi v lasti RS ostajajo pomemben dejavnik zagotavljanja javnih koristi, zlasti glede čiste in zdrave pitne vode, možnosti razvoja rekreacije in oddiha vsem državljanom. Z gospodarjenjem moramo tako spodbujati t. i. ekosistemske storitve gozdov, ki so pomembne za širšo javnost in ne zgolj za lastnika. Območje gozdov v lasti RS je značilno tudi po izjemno visoki biotski pestrosti in ohranjenih gozdnih ekosistemih, zato je izjemno pomembno pri doseganju številnih ciljev ohranjanja narave. Zlasti je pomembno njihovo doseganje na varovanih območjih narave (naravovarstveno pomembnejša območja s pravnim statusom zavarovanega območja, območja Natura 2000 in območja, ki izpolnjujejo pogoje za območja Natura 2000). Na teh območjih je bistveno, da

se gospodarjenje z gozdovi prilagodi ohranjanju biotske pestrosti in varstvu naravnih vrednot.

6. Na področju gozdov in gozdarstva omogočati usposabljanje strokovnega kadra ter podpirati izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo.

Družba bo po obsegu proizvodnje zagotovo največje gozdarsko podjetje v državi, zato z omogočanjem delovne prakse daje možnost celovitega praktičnega usposabljanja strokovnim gozdarskim delavcem vseh profilov. Državni gozdovi ponujajo tudi številne možnosti za izobraževanje in ozaveščanje širše javnosti o pomenu gozdov ter za razvoj znanstvenoraziskovalnega dela glede upravljanja naravnih virov.

JAVNA NAROČILA ZA DELA V DRŽAVNIH GOZDOVIH V DRUGI POLOVICI LETA 2016

Vlada RS je v vlogi skupščine SiDG, dne 24.3.2016, sprejela Pravila o načinu, pogojih in merilih izbire izvajalcev pri oddaji posameznih del upravljanja z državnimi gozdovi (veljajo do konca leta 2016). Dostopna prek: http://www.sidg.si/index_html_files/pravila_secnja_in_spravilo.pdf.

Na tej podlagi so bili izvedeni javni razpisi za naslednje vrste del:

- **Sečnja in spravilo lesa v gozdovih**, ki so last RS za obdobje od sklenitve sporazuma do 31.12.2016 – Število prejetih ponudb: 197
- **Gojitvena in varstvena dela ter vsa druga dela**, ki so potrebna za zagotavljanje socialnih in ekoloških funkcij v gozdovih, ki so last RS za obdobje od sklenitve sporazuma do 31.12.2016 – Število prejetih ponudb: 100
- **Gradnja in vzdrževanje gozdne infrastrukture**, razen vzdrževanja gozdnih cest, v gozdovih, ki so last RS za obdobje od sklenitve sporazuma do 31.12.2016 – Število prejetih ponudb: 115
- **Prevoz gozdno lesnih sortimentov iz gozdov**, ki so v lasti RS za obdobje od sklenitve sporazuma do 31.12.2016 - Število prejetih ponudb: 99

Postopek javnega naročanja (v vseh zgoraj navedenih primerih) poteka v dveh fazah - po dvokrožnem oziroma dvostopenjskem sistemu.

V okviru prve faze se ugotavlja usposobljenost prijavljenih izvajalcev, s katerimi se nato sklene okvirni sporazum. V drugi fazi pa gre za t.i. odpiranje konkurence, v okviru katere ponudniki ponudijo ceno za izvedbo del, ki je (skladno s pravili Vlade RS) edino merilo za izbiro izvajalca.

JAVNO NAROČILO ZA VRSTO DEL SEČNJA IN SPRAVILO LESA V GOZDOVIH, KI SO LAST REPUBLIKE SLOVENIJE

Po zaključku prvega kroga javnega naročila za sečnjo in spravilo lesa v gozdovih, ki so last RS, je okvirni sporazum podpisalo 134 usposobljenih izvajalcev.

V okviru drugega kroga postopka javnega naročanja pa je bilo do konca julija 2016 izvedenih skupno 110 posameznih javnih razpisov (odpiranje konkurence). Seznam vseh že izbranih izvajalcev za konkretna dela z osnovnimi podatki je objavljen na spletnih straneh SiDG in se sproti ažurira.

Dostopen prek:

file:///C:/Users/sidg006/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/3R5E0S1R/podatki_o_izvedenih_jn.pdf

Večina ponudbenih cen za sečnjo in spravilo se giba v povprečju med 16,00 in 23,00 EUR/m³ (brez DDV) odpeljanega lesa.

Zagotovitev poseka in spravila dreves, ki so napadena od podlubnikov, je trenutno prioritarna naloga, ki jo na tem področju izvaja SiDG. Gre za sanitarno sečnjo, ki jo SiDG izvaja na podlagi t.i. C odločb, ki jih Zavod za gozdove Slovenije izdaja po uradni dolžnosti.

V juliju 2016 je SiDG prejel 798 odločb za sanitarno sečnjo in za namen realizacije teh C odločb pripravil in objavil 95 posameznih javnih razpisov (v okviru 14 sklopov, ki so vezani na GGO-je), v skupni količini 106.000 m³. V prvem tednu avgusta je SiDG oddal vsa dela za izdane odločbe, v delu oziroma zaključene bodo vse odločbe, katere so bile oddane na razpisu.

V juliju 2016 je SiDG razpisal dela tudi za redno sečnjo, ki jo SiDG izvaja na podlagi t.i. A odločb Zavoda za gozdove Slovenije. Za namen realizacije teh odločb je SiDG pripravil in objavil 15 posameznih javnih razpisov, in sicer za skupno količino 54.000 m³ lesa. Gre predvsem za obmo-

čja, kjer se sanitarna sečnja ne izvaja oziroma se izvaja v minimalnem obsegu. SiDG ima do konca leta 2016 na razpolago skupno 390.000 m³ redne sečnje.

PRODAJA GOZDNO LESNIH SORTIMENTOV (GLS)

Prodaja GLS poteka v skladu s Pravili družbe SiDG o načinu in merilih za prodajo gozdno lesnih sortimentov, ki jih je Vlada RS v vlogi skupščine SiDG sprejela 15.6.2016. Merila veljajo za nedoločen čas. Obstajajo štiri načini prodaje gozdno lesnih sortimentov:

- prodaja po izmeri,
- količinska prodaja,
- prodaja na javnih dražbah in
- izjemoma, prodaja na panju.

Na podlagi navedenih pravil je SiDG na svojih spletnih straneh objavil poziv vsem zainteresiranim za prijavo količin po strukturi (drevesna vrsta in dolžina GLS). Prejetih je bilo preko 100 povpraševanj (od teh 4 iz tujine). SiDG je nato vsem primarnim predelovalcem iz Slovenije poslal osnutek pogodbe za dokončni dogovor glede količine in cen.

Hkrati je družba SiDG na spletnih straneh objavila **Cenik za prodajo gozdno lesnih sortimentov na kamionski cesti za leto 2016** (sprejet 28.6.2016), ki je sicer povzet po tovrstnem ceniku Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS (pripravljen na podlagi tržne analize gibanj cen v Sloveniji, Avstriji, Italiji in na Hrvaškem), ter predstavlja izhodišče za dogovarjanje končne cene med SiDG in kupcem.

Glede prodaje GLS bo družba sledila cilju iz Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti RS v smeri pospeševanja gozdno lesne verige. Vendar na podlagi analize slovenskega trga in enomesečnih izkušenj ugotavlja, da bo prisiljena les prodajati tudi v tujino. Gre predvsem za manj vreden les (celulozni les in les za lesne plošče), za katerega v Sloveniji ni dovolj predelovalcev.

V mesecu juliju 2016 je SiDG sklenil preko 58 pogodb z veljavnostjo do konca leta, z domačimi kupci za skupno količino 334.600 m³ lesa.

mag. Katarina Stanonik Roter,
korporativno komuniciranje
Slovenski državni gozdovi, d.o.o.